

**MEHCIRÁÐÐEHUSA MEARRÁDUS
MR 1568/2019**

Meahcebevddu guoskevaš guovlluguovdasaš dihtomeriin sámiid ruovttuguovllus Eanodaga, Anára ja Ohcejoga gielddain ja Lappi bálgosa guovllus Soadegili gielddas 1.6.2019 - 31.7.2022.

Addojuvvon Oulus 15.4.2019

Mearrádus

Meahciráđdehus lea gárvvistan čuovvovaš guovlluguovdasaš dihtomeriid Meahciráđdehusa hálldašan stáhta eana- ja čáhceguovlluid ávkkástallamis meahcebevddus. Dát mearrádus gomiha árabut addojuvvon mearrádusa nr 1740/2016. Nannejuvvon dihtomeriid galgá čuovvut go mieđihuvvojit lobit dahje muđuid meahcástanvuoigatvuođa attedettiin.

Meahcebevddu guoskevaš smávvaŋuoddu lohpedihtomearit Eanodaga, Anára ja Ohcejoga gielddain ja Lappi bálgosa guovllus Soadegili gielddas áigegaskkas 1.6.2019 - 31.7.2022:

Soadegilli (Lappi bálggus)

Ovdal ja maŋŋá meahcevuonccesloddebaji lobit fámus oktanaga eanemustá 130 st./jdr. Meahcevuoncceslottiid bivddu áigge meahcevuoncceslottiid meahcástanvuoigatvuođa sisttisdoallan lobit fámus oktanaga eanemustá 70 st./jnd ja smávvaŋuodđulobit almmá meahcevuoncceslottiid meahcástanvuoigatvuođa eanemustá 60 st./jdr. Eanemustá lobit fámus gaskamearálaččat 0,6 lobi jándoris / 100 há.

Anár (Lohpeguovllut 1606 Váhčir, 1610 Bátneđuottar, 1611 Guhtur ja 1612 Čármaoivi)

Meahcevuoncceslottiid bivddu áigge meahcevuoncceslottiid meahcástanvuoigatvuođa sisttisdoallan lobit fámus oktanaga eanemustá 60 st./jnd.. Eanemustá lobit fámus gaskamearálaččat 0,5 lobi jándoris / 100 há.

Eanodat, Ohcejohka ja Anár (Lohpeguovllut 1605 Njávđán, 1606 Gámas, 1608 Muotkkeduottar, 1609 Áŋnel)

Rievssaha bivddu áigge meahcástandeatta eanemustá 1 meahcástanjdr//km². Goittotge buorre rievssatnáli áigge meahcástandeatta sáhtá leat eanemustá 1,5 meahcástanjdr//km² váldimiin vuhtii, ahte ovttá beaivvi gaskamearálaš meahcásteaddjimearri ii oaččo 10 beaivve áigodagas mannat badjel rádjeárvvu 1 meahcásteaddji / 1500 há. Vuollegas rievssatnáli áigge meahcástandeatta sáhtá leat eanemustá 1,5 meahcástanjdr//km²

Ovdalis máinnašuvvon guovllulaš dihtomeriid lassin sáhtta vuoncceslottiid meahcástanáigge vuovdit meahcástanlobiid eará smávva fuđđui eanemustá 20 % veardde meroštallojuvvon guovlluguovdasaš vuonccesloddedihtomearis.

Ovdal ja maŋŋá vuonccesloddebaji lobit sáhtte leat fámus oktanaga eanemustá:

- 190 st./jdr Eanodagas
- 420 st./jdr Anáris
- 230 st./jdr Ohcejogas

Oppa guovllus:

Ovdal jahkásaš lohpedihtomeari mihtideami ja mearrádusa meahcástanlobiin bivdojuvvon fuođđošlájain galgá gullat guovllu fuođđodikšunserviid ja Suoma fuođđoguovddáža.

Ealgga ja guovžža meahcásteapmi

Ealgabivddu guovllobit meahcástanlága 8 § guovllus mearriduvvojit báikkálaš diliid, dorvvolašvuodaássiid ja fuođđodikšunserviiguin jahkásačcat ordnejuvvon ráđđádallamiid vuodul. Jus seammá lohpeguovllus bivdá eanet go okta joavku, guovllus galgá váldonjuolggadusa mielde leat unnimustá 80-160 hektára/báhčči. Vuogálaš meahcástanordnemiid vejolažžan dahkama várás sáhtta dárbbu mielde geavahit unnit minimaárvvu. Maŋŋga ealgaguovllobi mieđiheapmin seammá guvlui galgá leat unnimustá 1000 há meahcástanviidodat/joavku.

Guovžabivddu eanemusdihtomearri 1 lohpi/500 há.

Ákkastallamat

Meahciráđdehus fállá meahcástanvejolašvuodaid dušše stáhta eatnamiidda. Jus lobit eai reahkká buohkaide, dat fállujuvvojit vuosttažettiin daidda riikkavuložiidda, geain eai muđuid leat govttolaš vejolašvuodát meahcásteapmái (meahcástanláhka 45 § ja 46 §). Dáid vejolašvuodaid galgá goittotge juohkit nu, ahte sáme kultuvrra hárrjeheami rievttit váldujuvvojit vuhtii (Láhka sámedikkis, Láhka Meahciráđdehusas 6 §) ja meahcástanlága 8 §:s oaiivilduvvon gielalaččaid nuvttá meahcástanvuoigatvuohta stáhta eatnamiin lea ravdaektun váldujuvvon vuhtii.

Meahcásteapmi, eandalii rievssaha gárdun lea maiddá oassi sámiid árbevirolaš kultuvrras. Dán mearrádusa dárkkuhussan lea dahkat dihtomeari meahce bivdui nu, ahte dat lea ekologalaččat ja sosiálalaččat suvdilis, ja ahte ovdalis máinnašuvvon sierrarievttit dorvvastuvvojit. Sáme kultuvrii gullelaš boazodoallu váldo vuhtii lohpe meahcásteami plánemis ja rávvagiid addimis guovllulaš, mearálaš dahje lohpeavttuide merkejuvvon ráđdjehussan.

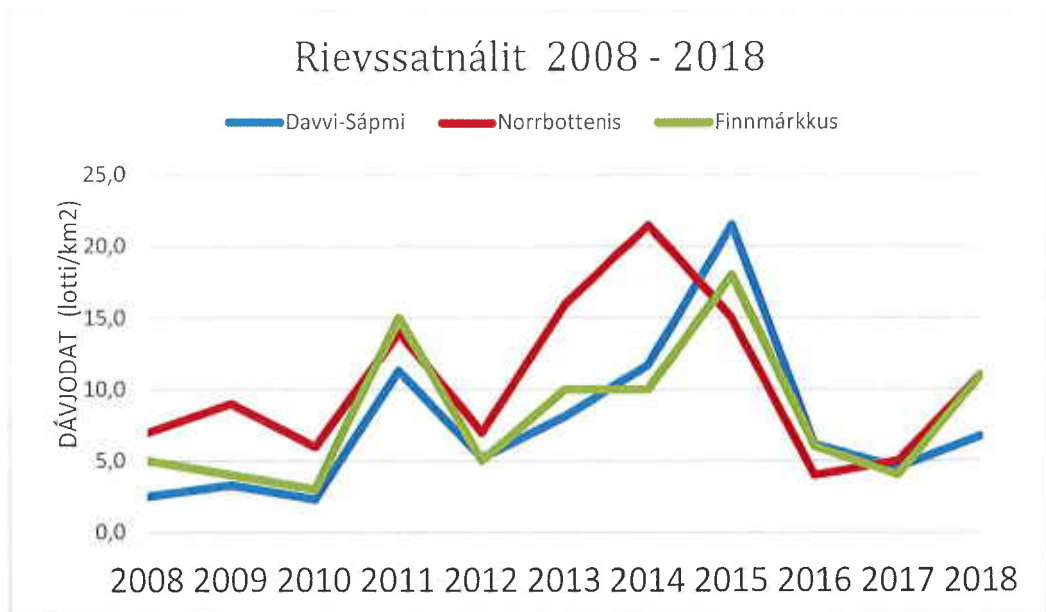
Dát dihtomearremearrádus lea fámus golbma meahcástanbaji ja dat nohká 31.7.2022. Golbma jagi sáhtta árvvoštallot guhkkodaga dáfus áigegaskan, goas ii geargga dáhpáhuvvat dakkár servodatlaš mearkkašahti nuppástusat, mainna livččii váikkuhus dihtomeari vuodđojurdagiidda. Dán mearrádusa válmmaštallamis leat gullan sámedikki 22.2.2019 (láhka sámedikkis 9 §).

Dihromearremearrádusa plánemis leat lassin gullan sámiid ruovttuguovllu ráddádallangottiid; Ohcejoga ráddádallangotti 26.2.2019, Anára ráddádallangotti 27.2. ja Eanodaga ráddádallangotti 28.2.2019 (Láhka Meahcirádddehusas 39 §). Ráddádallangottiin guorahallat lassin jahkásaččat meahcebevddu ollašuvvama sámiid ruovttuguovllus ja mannat čađa daid guovddáš áššiid, maid ráddádallangoddái gullán čanusjoavkkut oidnet dárbbaslažžan váldot vuhtii meahcebevddu guovllulaš jahkásaš virgeoapmahašplánemis.

Jus muhtun fuođđoealli nálli lea áitojuvvon, sáhtta dán šlája bivddu gielddit meahcástanlága 38 §:a vuodul eana- ja meahcedoalloministeriija ásašusain mearreáigái šlája dihttonguovllus dahje oasis das. Dát ráddjehusat dahje gildosat gusket buot meahcebevdiid.

Vuonccesloddenálit

Vuonccesloddenáliid čuovvun dáhpáhuvá Suomas eanaš Luondduriggodatguovddáža (Luke) fuođdogolbmačiehkarehkenastimiiguin. Golbmačiehkarehkenastimiid bálddas Davvi-Sámi rievssatnáliid dili čuovvuma várás váldojuvvui jagi 2008 atnui ođđa vuohki, linnjárehkenastin vuoncceslodgebeatnagiiguin, man vuodđun lea jahkásaččat borgemánu álggus sulaid 175 rehkenastinlinjjás ja sulaid 750 km:a mátkkis čoggon áiccamateriála. Dávisteaddji vuohki lea anus Norggas ja Ruotas, gos dan leat gávnahan heivet hui bures duottarguovlluid rievssatnáli čuovvumii. Rehkenastimiid bohtosiid vuodul rievssatdávjodat ja rievssatnáli molsašuddamat leat jagis jahkái oalle seammassullasaččat Ruota Norrbottenis, Norgga Finnmárkkus ja Suomas Davvi-Sámis (govva 1).

Govva 1. Rievssatdávjodat Davvi-Sámis, Norrbottenis ja Finnmárkkus jagiid 2008-2018. Gáldut: Luondduriggodatguovddáš, Naturvårdsverket ja Finnmárkkuopmodat.

Davvi-Sámi rievssatnálli lassánišgodii jagi 2012 rájes ja gaskamearálaš rievssatdávjodat lei jagi 2015 valljái, sulaid njealjegeardásaš (21,5 rievssaha km²) jagi 2012 ektui (5,2 rievssaha/ km²) (Paasivaara, A., Helle, P. & Katajamaa, J. 2015). Valljái rievssatnáliid duohken ledje dalle earenoamáš čivgabuvttadeapmi ja deahtis goddesáhpán- ja muolddatnállit Davvi-Sámis, mat veahkehedje rievssatnáli stuorruma go spiret siktejedje bivddu ciebaniid. Golmma jagi goargnjunbaji maŋŋá olles kalohttaguovllu rievssatnálli maŋosmanai jagiin 2016 ja 2017 heajos bessema ja gahččan goddesáhpán- ja muolddatnáliid čuovvumuššan gaskageardásaš dahje dan vehá vuolit dássái. Nuppe dáfus rievssatnálli ii goittotge njiedjan nu vuollegažžan go jagiin 2008-2010. Jagi 2018 rievssatnálli buorránii jo vehá ovddit jagiid ektui (Paasivaara, A ja Helle, P. 2018).

Ráddjemiid rievssaha meahcástanáiggiide eai leat Ohcejoga, Anára ja Eanodaga gielddaid guovlluin maŋimuš jagiid mearridan. Soađegilis rievssatbivdu lei moatti jagi bottu maŋŋá fas mannan jagi vejolaš mánotbaji áigge (10.9. - 10.10.2018).

Hurri ja bakku nálit leat Eanodaga, Ohcejoga, Anára ja Soađegili guovlluin gaskamearálačča vuollegut dásis jagiin 2016 ja 2017, ja hurri oaččui doppe bivdit dušše mánotbaji áigge jagi 2016. Bakku lei fas dan sadjai goappat jagi oalát ráfáidahtton ja hurrige jagi 2017. Jagi 2018 hurre- ja bakkonállit ealáskišgohte Lappis ja hurri lei vejolaš bivdit oppa Lappi guovllus guovtti mánotbaji áigge (10.9. -10.11.2018) ja bakku ovttá mánotbaji áigge (10.9.-10.10.2018).

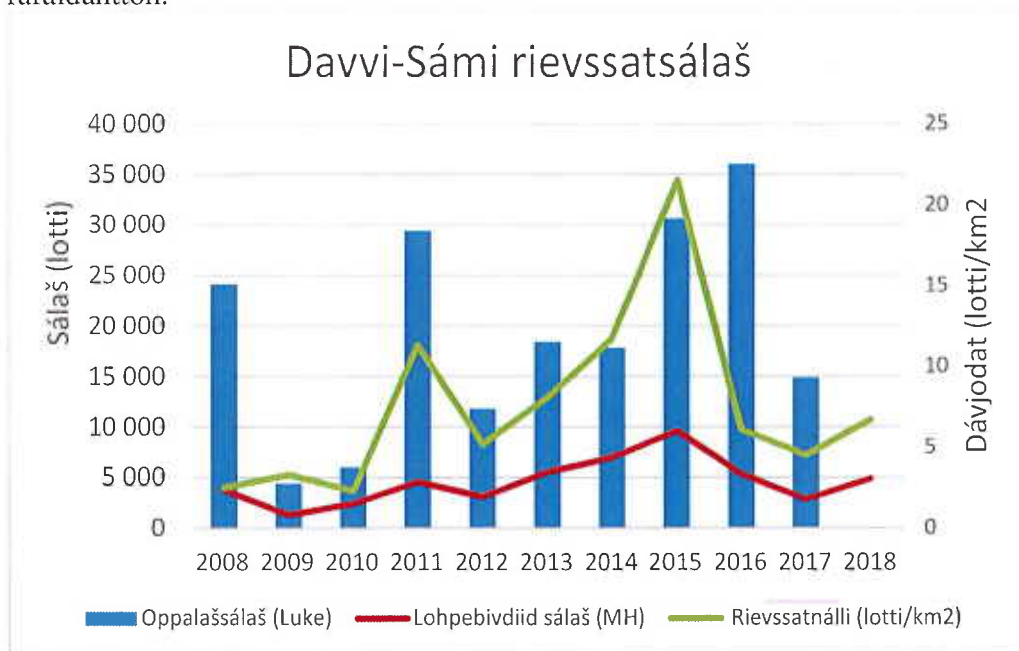
Čukčánállit leat golmma maŋimuš jagi guorahallanáigodaga áigge lean Anáris stáddát, gaskageardásaš dásis. Eanodagat čukčánállit leat golmma maŋimuš jagi áigge lassánan ja ledje mannan jagi jo vehá Anára čukčánáliid buoret dásis. Čuvččá meahcástanáigi ii Lappis leat ráddjejuvvon ásaš jagiin 2016 - 2017, dalle oaččui bivdit 10.9. - 31.10. gaskasaš áigge. Mannan jagi čuvččá bivdoáigi guhkui Eanodaga, Anára ja Ohcejoga gielddaid guovlluin guovtti mánotbadjai (10.9. - 10.11.2018). Soađegili guovllus čuvččá sáhtii čakčat 2018 bivdit golmma mánotbaji áigge, juovlamánu 10. beaivvi rádjai.

Eará guovllus Suomas meahcevuonccesloddedávjodagat ledje miehtá jagiid 2017 ja 2017 áigge, čivganáigge heajos dálkediliin ja ja heajos čivganmenestumi dihtii, gaskamearálačča vuollegut dásis. Mannan jagi eliimet goittotge jo nana šaddama áigodaga. Oppa riikka gaskaárvvuid ektui čuvččá, hurri ja bakku nálit lassánedje ovddit jagis sulaid 40 % ja rievssatdávjodat šattai guovttegeardásažžan. Šaddama dihtii buot meahcevuoncceslodešlájaid gaskadávjodagat ledje oppa riikka dásis mannan jagi vehá allagat go viđa ovddit jagi gaskamearálaččat. Meahcevuonccesloddenáliid lassáneami mannan jagi čilgejit rávislottiid buorre ceavzin dálvvi badjel, oiddolaš čivganáigge dálkedilit ja muolddatnáliid dilli. Luondduriggodatguovddáža čuovvumiid mielde muolddatnállit ledje lean vuollegaččat jo guhkit áigge, dalle smávvaspiriid mearrige ii leat leamašan stuoris.

Meahcebivddu ekologalaš ja sosiálalaš suvdilvuoda sihkkarastin

Dán dihtomearremearrádusas duottarguovllu rievssatbivddu meari meroštallamis dollet meahcástandeattu, man suvdilvuoda rádjeárvun árvvoštallet golbma (3) bivdojándora/km². Rádjeárvvu vuodđun leat dutkanbohtosat (Willebrand & Hörnell 2001, Hörnell-Willebrand 2005), ja dat leamašan anus Ruota stáhta eatnamiid rievssatbivddu muddemis jagi 2006 rájes. Ovdalis máinnašuvvon dutkamušat leat čájehan, ahte meahcástandeaddaga ráddjen golmma bivdojándorii njealjehaskilomehtera guovdu bisuha rievssatjámolašvuoda ekologalaččat suvdilis, vuollel 30 % jahkásaš dásis. Rievssaha meahcástanvearuhus Davvi-Sámis lea mannan jahkelogi áigge bisson eanaš dán dási vulobealde, eanemustá 20 % sturrosažžan. Spiehkastahkan leat buorit rievssatjagit, goas gárdun lassána čielgasit ja oppalašrievssatsállaša oassi rehkenastojuvvon nális badjána lahka suvdilvuoda rádjeárvvu (30 %) (Kangas je. 2006 ja Niemi je. 2009.).

Eanodaga, Anára ja Ohcejoga gielddaid oktiirehkenastojuvvon rievssatsálaš molsašuttai Luke bajásdoallan statistihkkavuodu mielde mañimuš logi jagi áigge 4 400 - 36 000 lotti gaska (govva 2). Sálašmeari stuorra molsašuddan govvida duottarguovllu rievssahii dábálaš nállemolsašuddama. Lohpebivdiid oassi oppalašsállašis lea molsašuddan 15 - 40 % gaska. Báikegottálaččaid sálašoassi Davvi-Sámi rievssatnális lea gaskamearálaččat s. 70 % (Nykänen je. 2014). Árbevirolaš gieldda ássiid hárjehan rievssaha gárduma oassi lea s. 50 % sállašis (Korhonen 2004). Lea buorre fuobmát, ahte Luke geavahan statistihkkaáigodat lea kaleanddarjahki, man dihtii odđajagi-njukčamánu rievssatsálaš girjejuvvo čuovvovaš meahcástanjagi sállašii. Ovdamearkan stuorámuš oassi jagi 2016 čoahkkaneš gárdebivdiid álgodálvvi sállašis, iige čavčča 2016 sállašis, goas rievssatnálli lei juo garrasit njiedjan. Eará vuoncceslottiid oktiirehkenastojuvvon sálaš Davvi-Sámis molsašuttai 1 400 - 3 300 lotti gaskkas jagiin 2015 - 2017 (Luondduriggodatguovddáš statistihkkavuodđu). Eanas oassi eará vuoncceslottiid sállašis šattai čuvččas, go bakku ja hurri ledje jagi 2017 Davvi-Sámis oalát ráfáidahtton.

Govva 2. Eanodaga, Anára ja Ohcejoga gielddaid oktiirehkenastojuvvon oppalašsálaš ja lohpebivdiid sálaš ja rievssatdávjodat jagiin 2008- 2018.

Gielddas ássan meahcásteaddjiid oasi dorvvasteapmin jahkásaš vuvdojuvvon lobiid mearri ráddjejuvvo 0,5-1,5 meahcásteaddjái/km². Dalle árvoštallojuvvon gieldda ássiid ja lohpeameahcásteaddjiid oktiirehkenastojuvvon oppalašsálaš ii mana badjel suvdilis vearuheami rádjeárvvu (rievssahis 30 %). Dihtomearremearrádusas ráddjejit lassin gieldda ássiid ja lohpeameahcásteaddjiid oktiirehkenastojuvvon gaskamearálaš meahcásteaddjimearrin 1 meahcásteaddji/1 500 há jándoris. Dán rádjeárvvu vuoddu leat dutkamušat gieldda ássiid smávvafooddu bivdui geavahuvvon meahcástanjándoriin (omd Kangas 2006, Niemi je. 2009, Nykänen je. 2014) sihke ovddit jagiid vásáhusat ja čanusjoavkkuin ožžojuvvon máhcahat lohpeguovlluid meahcásteaddjimeriin. Seammá áigge meahcásteaddjiid meari ráddjemin figgat eastadit guovlluid bahkkehallama ja váldit vuhtii boazodoallo bargguid guovllus.

Dán dihtomearremearrádusas leat meroštallan meahcástanjagiid 2019 - 2022 smávvafooddu meahcásteami gaskamearálaš dihtomeriid. Smávvafooddolobiin oázžu bivdit vuoncceslottiid, čáhcelottiid ja smávvaspiriid. Dihtomearremearrádusas lea geatnegasvuohta gullat guovllu fuođđodikšunserviid ovdal mearrádusa loahpalaš lohpeamearis ja smávvafooddolobiin bivdojuvvon meahcevuonccesloddešlájain.

Dihtomearremearrádusa suvdilisvuoda sihkkarastin

Dán dihtomearremearrádusas oaivvilduvvon lobiid vuovdin ollašuhtho jahkásaččat guovtti muttus. Oassi dihtomearis luvvejuvvo vuovdimassii geassemánu álggus ja oassi sestojuvvo vuovdináigodahkii borgemánu lohppii. Dáinna meannudemiin sáhtta váldit vuhtii suoidne-borgemánus dáhpáhuvvan fuođđogolbmačiega- ja linnjárehkenastimiid bohtosiid ja heivehit daid lohpevuovdimii, mii lea guovddáš oassi suvdilisvuoda dorvvasteamis. Dihtomeriid juohkašuvvan vuosttas ja nuppi vuovdinmuttu gaskkas sáhttet molsašuddat guovlluid gaskka, iige dasa addo stivren dán mearrádusas, go dát ordnemat eai áitte gieldda ássiid vuoigatvuodaid, eaige meahcebivddu ekologalaš dahje sosiálalaš suvdilvuoda.

Borgemánu vuovdináigodat stellejuvvo jahkásaččat nu, ahte vejolaš eana- ja meahccedoalloministeriija ásahan meahcástanráddjehusat dahje -gildosat sáhttet váldot vuhtii lohpevuovdimis. Jus lobit leat vuvdojuvvon geasi vuovdináigodagas dakkár áigái ja báikái, gos meahcevuoncceslottiid bivdu gildojuvvo ášahusain, lobit gessojuvvojit eret ja dain máksojuvvon ruđat máhcahuvvojit.

Meahciráđđehusas lea jahkelogiid vásáhus meahcebivddu meari heiveheamis stáhta eatnamiin. Plánejeaddjit vástidit meahcebivddu jahkásaš meari heiveheamis dihtomearremearrádusa rámaid siste, Bargu ollašuhtho fuođđoplánenvuogádagain. Lohpeplánen lea guovlluguovdasaš ja mihtideamis váldo vuhtii vuonccesloddenáliid molsašuddama lassin guovllu mehciid ráhkadus ja bivdovejolašvuodat, guovllu eará ávkkástallan (ee. turisma- ja áhpásmuhttinatnu), luondduealáhusaid hárjeheapmi ja boazodoallu ja eará eanageavaheapmi. Guovlulaš dihtomearit meroštallojit fuođđodikšunserviid guovdu.

Dán mearrádusas lean Lappi bálgoša guovlu ja Anára gieldda njealji smávvafođđu lohpeguovllu (1605 Njávđán, 1606 Gámas, 1608 Muotkkeduottar, 1609 Áŋgel) guoskevaš dihtomearri spiehkkaša eará guovlluin. Lokka ja Poartabávtti áldát leat guovllus, man dihtii čáhcelottiid bivdu lea guovllus dábálaš. Dán dihtii leat bidjan dihtomeari maiddái lohpemeahcásteaddjiid mearái guovllus ovdal vuonccesloddeáigodaga álgima, goas čáhcelottiid bivdu geavatláččat lea. Lappi bálgoša guovllu dihtomeari meroštallama (oktanaga fámus lean lobit jándoris) vuodđun lea dutkojuvvon diehtu das, makkár meahcásteaddaga meahcásteaddjit gaskamearáláččat dahket ja mat leat dan ekologalaš ja sosiálalaš váikkuhusat. Dás leat heivehan ovddit dutkamušaid (omd Kangas 2006, Niemi je. 2009), Nykänen je. 2014) ja dihtomearri vástida eará sajis Suomas stáhta eatnamiin čuvvojuvvon meannudeami.

Meahcásteami plánemis ja meari árvvoštallamis váldet vuhtii maiddái sosiála suvdilvuoda. Dáinna oaivvildat dan, man galle meahcásteaddji sáhttet guovllus leat almmá, ahte dat hehttejit nubbi nuppi dahje earái luonddus johttiid. Dán meari árvvoštallama vuodđun lea dat máhcahat mii sierra dávjodagain ollašuvvan meahcásteamis lea jagiid áigge čoggon. Sosiála suvdilvuoda meari árvvoštallan lea nappo vuodđuduvvan vásáhusaide ja dahkko guovllulaččat.

Sámekultuvrii čielgasit gullevaš boazodoalu vuhtii váldin lohpebivddu plánemis ja meari árvvoštallamis lea okta guovddáš oassi sosiálalaš suvdilvuoda árvvoštallamis. Dihtomearremearrádusa válmmaštallama ovddidan ráđđádallamiin leat eandalii giedahallan lohpebivddu ja boazodoalu gaskaš šaddan váttisvuodaid. Dát váldo vuhtii meahcástanáššehasaid bagadallamis, masa maiddái bálgošiid ovddasteaddjit ieža oassálastet. Maiddái sámedikki ovdan buktán áššit figgojuvvojit váldot vuhtii meahcásteami geavtlaš plánemis.

Dihtomearremearrádusas dahkkon ealgabivddu meari árvvoštallamis mihttomearrin lea eastadit badjelmearálaš badjálás lobiid meari guovllus. Menddo stuorra mearri joavkkut ja meahcásteaddjit ovttá lohpemeahcástanguovllus sáhttá leat vejolaš dorvvolašvuodariska. Ásahuvvon dihtomearri 80-160 ha stáhta eana/meahcásteaddji lea minima rehkenastima vuodul, mas sáhttá spiehkkašit geavtlaš meahcástanordnemiid nu gáibidettiin. Dákkár dilli sáhttá boahtit ovdamearkan dalle, go stáhta eatnamiin bivdán joavkkuin leat anus maiddái priváhta guovllut, mat laktásit stáhta eatnamii. Dalle meahcásteaddjimearri juohkáša stáhta guovlluid viidasut guvlui. Ealغانáli vearuhusa mudden dáhpáhuvvá bivdolobiid bokte, ja daid mieđiha Suoma fuođđoguovddáš.

Gáldut:

Hörnell-Willebrand M. 2005: Temporal and spatial dynamics of Willow grouse (*Lagopus lagopus*). – Acta Universitatis Agriculturae Sueciae 2005: 53 (Doctoral thesis).

Kangas, L. 2006. Metsäkanalintujen metsästys Pohjois-Suomessa. Metsästyskuolleisuus, metsästyksen valikoivuus ja kestävyys. Kala- ja riistaraportteja nro 378, Riistan- ja kalantutkimus.

Korhonen, P. 2004. Pienriistan metsästys Pohjois-Suomessa vuonna 2003. – Kala- ja riistaraportteja nro 326, Riistan- ja kalantutkimus.

Luonnonvarakeskus tilastotietokanta: Riistasaaalis (verkkojulkaisu). [viitattu: 21.3.2016]. Saantitapa:

http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE_06%20Kala%20ja%20riista_02%20Rakenne%20ja%20tuotanto_16%20Metsastys/5_Mets_saaalis.px/?rxid=c3be5a80-abfa-42fb-b177-9a81849f8329

Niemi, M., Nylander, E. & Korhonen P. 2009. Pienriistan metsästys Pohjois-Suomessa vuonna 2008. Riista- ja kalatalous – Selvityksiä 20/2009. 32 s.

Nykänen, A., Nylander, E. & Korhonen, P. 2014. Pienriistan metsästys Pohjois-Suomessa vuonna 2013. Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä 13/2014. 43 s.

Paasivaara, A., Helle, P. & Katajamaa, J. 2015. Ylä-Lapin riekot 2015 <https://riistakolmiot.fi/raportit/yla-lapin-riekot-2015/>

Paasivaara, A. & Helle, P. 2018. Ylä-Lapin riekot 2018 <https://www.riistakolmiot.fi/raportit/yla-lapin-riekot-2018/>

Willebrand, T. & Hörnell, M. 2001: Understanding the effects of harvesting willow ptarmigan *Lagopus lagopus* in Sweden. – Wildlife Biology 7: 205-212.

Willebrand, T., Hörnell-Willebrand M & Asmyhr, L. 2011: Bag size is more sensitive to variation in hunter effort than to variation in willow grouse density. – Oikos 120: 1667 - 1673

Láhkačuoggát Láhka meahciráddehusas (234/2016) 18 §
Meahcástanáhkasästyslaki (615/1993) 6 §, 8 § ja 20 §
Láhka sámedikkis (974/1995) 9 §

Nuppástusohcan

Dán mearrádussii duhtameahttun sáhtta oheat dasa nuppástusa váidalemiin Davvi-Suoma hálddahusriektái dego hálddahusgeavahanlágas (586/1996) ášahuvvo

Váiddačujuhus mielddusin.

Mearrádusa ollašuhttin

Dát mearrádus sáhtá ollašuhttot nuppástusohcamis fuolatkeahtá. Nuppástusohcanvirgeoapmahaš sáhtá goittotge gieldit mearrádusa ollašuhttima.

Mearrádusa diehtunaddin

Dát mearrádus addojuvvo diehtun oktasašdiehtunaddimiin. Mearrádus dollojuvvo oaidninláhká 31.5.2019 rádjai Meahciráđđehusa Oulu doaimmahagas, Veteraaninkatu 5, 90101 Oulu. Áššegirjji oaidninláhká bidjamis almmuhuvvo virggálaš bládis ja lassin čuovvovaš bláđiin: Lapin Kansa, Kaleva, Pohjolan Sanomat, Kainuun Sanomat, Maaseudun Tulevaisuus ja Hufvudstadsbladet

Fuodđodoallohoavda

Jukka Bisi

Ovdanbukti

Ahti Putaala